

Viepesaloból

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKRE,
EGY ÓRA 2.50 KORONA, NEGYEDÉVRE 8 KORONA,
FÉLÉVRE 16 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 32 KORONA.

POLITIKAI NAPILAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDOMOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49.

A franciák hiába támadnak

Az Ourcq és a Marne között összes előretöréseik meghiusultak — Az Aisnetől délre harci szünet állott be

A nyugati harctér

A német jelentés

Berlin, július 23. A nagyfőhadiszállás jelentése.

NYUGATI HARCTÉR.

Rupprecht trónörökös hadcsoportja: Angol osztagok az arcvonal számos helyén vonalaink ellen törtek. Ismét visszavertük őket. A tüzérségi tevékenység este újból feléledt.

A német trónörökös hadcsoportja: Az arcvonalon időnkint nyugalom állott be. Az Aisnetől délre az ellenség súlyos veszteségei következtében támadásait tegnap nem újította meg. Ezen a helyen a tüzérségi harc erőssége csökkent. Az ellenség az Ourcq mindkét oldalán, valamint az Ourcq és a Marne között valamennyi szakaszon heves részleges támadásokat intézett ellenünk, amelyeket visszavertünk. Az Ourcq-tól délre ellentámadással hiúsítottuk meg előretörésüket. Ellenséges osztagokat, amelyek Jaulgonne mindkét oldalán, Marne-menti előrsi állásainkba behatoltak, ellentámadásunkkal a folyóra vetettük vissza. Helyi harcok Reims-től délnyugatra és tőle északra.

Tegnap 52 ellenséges repülőgépet és 4 kötött léggömböt lőttünk le. Löwenhardt hadnagy 42. és 43-ik, Billik hadnagy 26-ik, Bölle hadnagy 25-ik és Pittardt hadnagy 20-ik légi győzelmeiket aratták.

A német esti jelentés

Berlin, július 23. A Wolff-ügynökség jelenti július 23-án este:

Helyi küzdelmek az Ayre nyugati partján. Soissons és Reims között a német trónörökös hadcsoportja erős ellenséges tömegek megújított támadásait hiúsította meg.

A németek visszavonulása a Marnenál

Amsterdam, július 23. — A németek a Marne mentén levő löszerkészleteiket a leve-

gőbe röptették, minden egyéb készletüket, a melyeket nem tudtak magukkal vinni, fölgyújtottak.

A francia offenzívát megállították a németek

Berlin, július 23. A Vorwärts-nek a nyugati harctéren levő tudósítója jelenti lapjának július 21-ről: Miután a francia offenzívát a hatalmas német ellenlökések nagyban és egészben már megállították, egyelőre a következőképpen lehet felállítani az elmúlt hét mérlegét: A csata lassankint kiterjedt a Sommetől Tahureig 150 kilométer szélességben és a mi a harcavetett ittegek és emberek számát illeti, talán az egész eddigi háború legnagyobb csatája volt. Hindenburg sikerként elkönnyvelheti az egész ötször 40 kilométeres champagnei harcmező elfoglalását Reims-től keletre. Egyidejűleg a Reims és a Marne között elterülő francia és olasz vonalakba való 6-10 kilométer mélységű benyomulással kedvező állásokat szerzett magának.

Foch az Aisnetől délre levő 60 kilométer széles és 40 kilométer mély német területből egy-egy kilométeres sávot szabott le és új vonala még kedvezőlenebb, mint a régi volt. Míg a német hadvezetőség hadműveleti terveit a változatos folyású kettős csata egyáltalán nem zavarta, addig Foch nehéz feladatát, a védelmet és egyidejű támadást csak úgy tudta megoldani, hogy mélyen belenyúlt új amerikai tartalékaiba és az angol frontról is elvont négy hadosztályt. Így az elmúlt hét egészben vége a németek javára végződött.

Brazíliai csapatok jönnek az európai harcterekre

Berlin, július 23. A Berliner Tageblatt jelenti: Katonai körökből úgy értesül az Agencia Americana, hogy Brazília és az Egyesült Államok közt bizalmas tárgyalások folynak abban az irányban, hogy a brazil csapatok ténylegesen vegyenek részt a világháborúban. A brazil csapatokat előbb kiképzésre az Egyesült Államokba küldik.

Német jelentés a nagy csata negyedik napjáról

Berlin, július 23. (Wolff-ügynökség.) — Foch nagy döntést kereső harca a negyedik csatánapon i sbalsikerrel végződött az entente főparancsnok részére. Az egész nagy támadó fronton, az Oisetől egészen a Marneig, új-

ból elvérezték új ellenséges hadosztályok, a nélkül, hogy jelentékeny előnyöket vihattak volna ki. Ahol az ellenség tömegelnek szűk területen való kiméletlen összehúzófólása folytán be tudott nyomulni vonalainkba, ott azonnal levertük. Így pl. a soissons—chateauthierryi uton át előretört ellenséges haderők kénytelenek voltak sikeres ellentámadásunk után a német üldöző tüzelésben ismét az uton túl hátrálni. A harc gyújtópontjain, így pl. Bille Montoirenál és Tignynál az ellenséges elvesztések különösen súlyosak voltak. — Sem számos páncélos kocsihaj harchavetése, sem erőinek tömeges pazarlása nem tudta az ellenséget közelebb vinni céljához. Míg ennek az esztendőnek nagy offenzívái alkalmával a németek csekély veszteség mellett néhány nap alatt 60—80 kilométert haladtak át támadásban és az ellenséges hadsereget gyakran hanyatt-homlok való menekülésre kényszerítették, addig Foch tábornok siralmas kezdetű sikerekért sok ezer embert vetett harcba, a nélkül, hogy akár csak a legtávolabbról is, hasonló eredményeket ért volna el, hogy ne is szóljunk a döntésről, amelyre törekedett.

A német nagyvezérkar miniszteriumi rangot kapott

Berlin, július 23. A hadsereg rendeleti közlönye vasárnap az alábbi császári parancsot közölte, melyet Vilmos császár a porosz államminisztériumhoz intézett:

„Elrendelem, hogy a nagyvezérkar, feladatainak és érdemeinek méltatásaképpen, a központi hatóságokkal egyenlő rangra helyeztessék.

Nagyfőhadiszállás, 1918. július 19.

Vilmos.”

A királyi kéziratot a porosz államkormány valamennyi tagja aláírta. A rendelet annyit jelent, hogy a főhadiszállás ezentúl egyenlő rangú lesz a porosz államminisztériummal és a nagyvezérkar tagjai államminiszteri rangot kapnak. A porosz alkotmányon — jegyzik meg a lapok — ez a rangemelés nem változtat.

Az angol jelentés

— Julius 22., reggel. Julius 21-én Hebuterntől délkeletre tért nyertünk. A franciákkal együttműködve, éjeli sikeres kisebb vállalkozásokat hajtottunk végre Villers-Bretonneuxtől délre. Néhány foglyot ejtettünk és gépfegyvereket zsákmányoltunk.

A francia jelentés

— Julius 22., reggel. Az éj folyamán a németek tüzérségi tüzhátasukat az Ourcq és Reims északi oldalára korlátozták, főleg pedig a Courton és Roye erdőkre.

Az Ourcq és a Marne között a németek erős ellentámadásait Grisolles s Bezu St. Germain vidékén meghiusítottuk. — Állásainkat megtartottuk.

URANIA

Szerda. Csütörtök július 24—25.

Bűnös CSÓKOK

dráma 5 felvonásban.

Főszereplő: POLA NEGRİ.

Pincér fizetel

vígjáték 2 felvonásban.

Előadások 6 órától, utolsó előadás 9-től 11-ig

Arany Bika mozi

Szerda. Csütörtök július 24—25.

A két kaptár

dráma 5 felvonásban.

Fritzi falgógyul

vígjáték.

Előadások 6 órától, utolsó előadás 9-től 11-ig

Előadások 6 órától, utolsó előadás 9-től 11-ig

Maurice tábornok a Marne-csatáról

Rotterdam, július 23. A „Nieuwe Rotterdamsche Courant” szerint Maurice tábornok a „Daily Chronicle”-ban ezeket írja: Igazságtalan dolog volna a németek visszavonulását katasztrófának tekinteni, hiszen ugyanezt nekünk már néhányszor meg kellett tenni és azután igen hálásak voltunk, ha a visszavonulást, amely mindenkor veszedelmes dolog, sikeresen végrehajtottuk. Ennek ellenére a visszavonulás ez alkalommal azt bizonyítja, hogy a trónörökös offenzívája teljesen kudarcot vallott. Ezenkívül csapatainak nehézségei a Marnetől északra még egyáltalán nem értek véget, mert a francia és amerikai csapatok állandó előhadadása készletekkel való ellátásukat egyre jobbn megnehezíti. A csatának még nincsen vége és lefolyása ránk nézve tartósan kedvező. Angol csapatoknak Reimstől délre való megjelenése meglepetés, mert csak nemrégiben hallottuk, hogy a francia és angol csapatokat, amelyek a júniusi csatában összekeverve harcoltak, szétválasztották. Maurice azt a német jelentést, hogy a szövetségesek a visszavonulást eleinte észre sem vették, igaznak tartja és azt mondja, hogy hasonló dolog már mindkét részen gyakrabban előfordult.

Maurice-szal ellentétben a „Times” a német jelentést hazugságnak mondja. A lap azt írja: A szövetségesek csak vonakodtak megtenni azt a veszélyes kísérletet, hogy visszavonuló csapatokat elfogjanak, de a csapatok kezdetül végig géppuska, puska- és géppuskatűzben voltak. A hidakat is ismételtén elpusztították. Az ellenség feláldozta a Marne déli partján levő utóvédjeit. Okunk van a föltevésre, hogy az északi parton is erős utóvédet hagyott hátra. Ez talán általános visszavonulásra mutat. Az ellenséges állásoknak az Aisne felé előreugró része egyre nehezebben tartható. Ha Ludendorff úgy határozna, hogy ott megmarad, ugye ezek az állások még halálos kelepccévé válhatnak.

Honduras háborút üzent Németországnak

Berlin, július 23. Honduras megüzente Németországnak a háborút.

Az olasz háboru

Vezérkarunk jelentése

Budapest, július 23. — Hivatalos jelentés.

Az olasz harctéren váltakozó erősségi tüzéségl harcok.

Az albán fronton az ellenség folytatta támadó kísérleteit. A felső Devoli mindkét oldalán mindegyiket visszavertük.

A VEZÉRKAR FŐNÖKE.

= Az osztrák kormányválság. Bécsből táviratozzák: Hussarek bárónak a pártokkal folytatott tanácskozása meggyőzte őt arról, hogy egy párt sem támogatja az új kormányt. A lengyelek és németek tartózkodóan viselkedtek. Hussarek megbízatását a klerikálisok befolyásának, különösen Pfiff hercegérseknek tulajdonítják. A csehek és délszlávok az új kormánnyal szemben is ellenzékben maradnak.

Bécs, július 23. A képviselőház mai ülésén a Seidler-kormány vád alá helyezéséről szóló indítványt 215 szavazattal 162 ellenében elvetették. Ellene szavaztak a német nemzeti pártiak, a keresztényszocialisták, a szociáldemokraták és az ukránok. A csehek és délszlávok és a pán-lengyelek mellette

szavaztak; a lengyelek tartózkodtak a szavazástól. A napirend másik pontja az összes pártok indítványa volt, amelyben fölvilágosítást kérnek a délnyugati eseményekről. Az elnök indítványára a javaslatot zárt ülésen tárgyalták.

Károly király apokrif levele a román királyhoz

A román békekötés előzményei

Bécs, július 23.

Hágai jelentés szerint a Newyorkban megjelenő Evening Post közli Károly királynak Ferdinánd királyhoz ez év február havában intézett állítólagos magánlevelét, amely a lap szerint döntő befolyást gyakorolt a Romániával megkötött békére. A lap szerint királyunk e levélben Ferdinánd királyt figyelmessé tette ama veszedelmekre, amelyek a kelet felől feltörő szocialista hullámokból származnak minden monarchikus államra. — *Ecseltele a bolsevikizmusnak Magyarországra s ezzel egyformán a román királyi házra is veszedelmes voltát és amellet szálított sikra, hogy a román király vele és más európai uralkodókkal egyesülve szálljanak sikra az anarchia elleni harcra.* Egyben megígérte, hogy ha Ferdinánd király elhagyja a szövetségeseit, a monarchia és Németország trónjának megvédésében támogatni fogja.

Illetékes helyről közlik: Amint megállapítható, ennek a nem létező levélnek adatai helytelenek. A tényállás a következő: Februárban Czernin gróf a szövetségesekkel egyértelműen tett javaslatára Károly király megbízott egy törzstisztet, hogy a román királyhoz szóbeli közlést juttasson el. A törzstiszt el is juttatta a közlést egy román törzstiszthez, aki Ferdinánd román király bizalmát élvezte. A közlés tartalma a következő volt:

„Ha a román király békéért fordulna a szövetségesekhez, nem kellene visszautasítástól tartania. A feltételek tisztességesek lennének s Románia a nélkül, hogy szövetségesei ellen harcra kötelezné magát, megegyezhetne a szövetséges hatalmakkal a nemzetközi forradalom és az anarchia elleni közös küzdelemben. Végül kijelentette az üzenet, hogy Románia területének állományát illetően a király ígéretet nem tett, mert a döntést e tekintetben a meghatalmazottaknak kell föntartani.”

Ezzel a törzstiszt missziója véget ért s a román kormány nemsokára békehajlandóságát fejezte ki.

Liszt helyett dohányt találtak a detektívek

Hova tűnik el a trafikáru?

Szegény dohányosok folyton szidják a trafikokat, a dohányjövedéket, mert nem kapnak elég dohányt, cigarettát, szivart. Sokan törték már a fejüket, hova lesz a trafikáru s a minden áldozatra kész szenvedélyes dohányosok 40 fillért is adtak egy-egy Király-cigarettáért a titkos árusítóknál, amikor minden trafikban azt mondták a könyörgő dohányosoknak, hogy cigaretták nincsen.

Hogy hova szokott eltűnni a trafikáru, arra a következő eset vet némi világosságot: A debreceni rendőrséget figyelmeztették, hogy *Abrahám Mandel* Simonfy-utca 39. sz. alatti lakos igen sok lisztet halmozott össze és azt a lakásán rejtgeti. A detektívek igen ügyesen és gyorsan, mielőtt Abrahám Mandel bármit is elszállíthatott volna a lakásáról, meglepték őt s a lakásán házkutatást tartottak. A házkutatás meglepő eredménnyel járt, mert a detektívek *egy porszemnyi rejtett lisztet sem találtak*, hanem találtak a következő dolgokat:

- 2000 darab cigarillót,
- 1000 darab Király-cigarettát,
- 1450 darab vegyes külföldi szivart,
- 42 csomag pipadohányt,
- 5 csomag finom magyar dohányt,
- 59 csomag finom török cigarettadohányt
- 136 doboz finom hercegovinai cigarettadohányt,
- 450 Högy-cigarettát,
- 4 csomag legfinomabb cigarettadohányt
- 12 csomag limitó dohányt.

A detektívek a 3000 korona értékű nagymennyiségű dohányt természetesen lefoglalták és átadták a kir. pénzügyigazgatóságnak. Abrahám Mandellel együtt, aki kihallgatása alkalmával elmondta, hogy a rengeteg dohányárut további nyereséggel leendő továbbeladás végett vette és pedig már dupláron két debreceni kistrifikostól. A pénzügyigazgatóság nyomában megindította az eljárást Abrahám Mandel, valamint a megnevezett két kistrifikos ellen.

A rendőrség véleménye szerint Abrahám Mandel esete nem egyedülálló, hanem ilyen esen sűrűn, százával, fordul elő, csak hogy az ilyen kistrifikosok, összejárva az Abrahám Mandelekkel, olyan gyorsan s ügyesen intézik el az e fajta piszkos üzleteket, hogy nem lehet őket leleplezni.

Abrahám Mandelék azután az így összegyűjtött trafikáruval tovább árdragítanak, vagy falun, vagy itt Debrecenben, s így lesz a 4 krajcáros Király-cigarettából 20 krajcáros Király-cigaretta. — Annál inkább teszik ezt, mert hiszen nagyon jól tudják, hogy kiinn a falun olyan becese van a dohánynak, hogy egy rendes fuvar 150 koroná rt nem csinálnak meg, de 15—20 pakli pipadohányért igen. — Meg azután olyan nagy baj nem származik a dologból. Az egész nem egyéb jövedéki kihágásnál s nem jár érte akasztófa.

SZINHAZ

— **Három kabaré-est a Vigszínházban.** Pénteken, szombaton és vasárnap a Vigszínházban Seregh Marcsa, Horváth Kálmán, Káldor Dezső, Kassay Károly és Bihary Zoltán felléptével színházi kabaré-est lesz, melynek gazdag műsorán husz csodás kabarészám, három tréfa, móka, nóta, terefere lesz. A pénteki és szombati műsor egyébként a következő: Konferánsz, tartja Horváth Kálmán. — A vendég. Egyveleg. Krausz. Előadja Kassay Károly. — Tátra nem Izrael sátra. Samukám, én meg a német. Előadja Seregh Marcsa. Scenirozott dal (Bözsikém). Fütty-kuplék. Előadja Káldor Dezső. Szünet. Műgügyt a feleségem, tréfa Békeffy Lászlótól. Játsszák Kassay, Seregh, Horváth. — Ko-

médiás. Mint egy bálvány, úgy imádlak. Előadja Horváth Kálmán. Magyar dalok. A fecske utánzata. Fráter-utánzat cigányzenekarral. Előadja Káldor Dezső. — Vasárnap délután 4 órai kezdettel mérsékelt helyárrakkal és este 8 órakor erndes helyárrakkal teljesen új műsor lesz. Jegyek a Vigszínház pénztáránál előre válthatók.

A „Büñös csókok” című ötfelvonásos drámában játsza a főszerepet Pola Negri, a varsói színház primadonnája. Ma mutatja be az Uránia.

Az Arany Bika-mozi-ban a „Két káplár” című nagyhatású ötfelvonásos dráma van műsoron.

A királyi pár az ősszel Debrecenbe jön

Az elmúlt évben Debrecen városa nagy lelkesedéssel készült Károly király fogadtatására, mert arról volt szó, hogy a király az egyetemi alapkövetéssel linnepségére Debrecenbe jön. Akkor azonban a magas látogatás elmaradt és a felség a harctéri események miatt elhalasztotta debreceni látogatását. — Most azután valóra válik Debrecen városának hő óhaja, hogy a város falai között üdvözölhesse a királyt, aki októberben Debrecenbe jön és pedig nem egyedül, hanem a felséges királynővel együtt.

Szegedi jelentés szerint a kormány értesítette Kelemen Béla főispánt, hogy ő felsége és a királyné októberben három napot Szegeden óhajtanak tölteni. A főispán a fogadtatás ügyében összekötetésbe lépett a város vezető köreivel.

Hírlik, hogy Szeged meglátogatása után a királyi pár Pécs és Debrecen városokat keresi föl.

Oroszország

Helferich lett a moszkvai követ

Berlin, július 23. A Wolff-ügynökség jelenti: A birodalmi kancellár volt helyettesét, Helferich államtitkárt, a német birodalom moszkvai diplomáciai képviselőjévé nevezték ki.

Bolsevik csapatok Ukraint fenyegetik

Krakó, július 23. A lengyel Dilo július 19-iki számában a kievi Vidrodzenja következő jelentését közli: Mint jó forrásból értesülünk, Korszknál a bolsevikiek nagy erők gyülekeznek azzal a szándékkal, hogy behatoljanak Ukraintába. A kurszki kormányzó-ságban és a csernigovi járásban, közvetlenül a demarkációs vonal mögött, elrendelték a bolsevik csapatok kényszermozgósítását. — Ezek a csapatok azonban idegen befolyás alatt vannak és a népbiztosok teljesen tehetetlenek velük szemben.

Az entente előnyomulása a Murman-vidéken

Gené, július 23. A Journal de Genève jelenti Pétervárról: Az entente előnyomulása a bolsevikiek ellen a Murman-partokról már megkezdődött. Az ententenak a Murman-partoknál levő valamennyi hajóját készenléthe helyezték.

Stockholm, július 23. Helsingfors-i jelentések szerint az angolok Archangelsk-ből előrenyomulnak. A kemi katonai- és munkás-tanács tagjait elfogták és kivégezték. A szövetségesek csapatai megszállották a kandalaska-kemi vonalat.

A cári család kolostorban

Kopenhága, július 23. Az excár meggyilkolása után a cári családot egy kolostorba szállították be.

HIREK

— Az új kultuszminiszeri államtitkár. Budapesti tudósítónk táviratozza: Bárczay Ferenc képviselőnek kultuszminiszeri államtitkárrá való kinevezése a legközelebbi napokban megtörténik.

— Károly király gyermeknyaralattása. Márk Endre udvari tanácsos polgármester a következőket közli: Mint Károly király gyermeknyaralattása helyi nyaralási bizottságának elnöke, felkérem városunk közönségét, amely áldozatkészségének a világháborúban annyi kiváló tanujelét adta, hogy Károly király gyermeknyaralattásának céljait támogatásával előmozdítani szíveskedjék. A városunkba érkező vendéggyermek fogadtatása és a nyaralásra jelentkezett szegény magyar gyermekek ruházati cikkeivel való ellátása körül olyan kiadások is merülnek fel, amelyek városunk társadalmának vendégszeret; áldozatkészségére hárulnak. Kérem ez okból a város megértő és áldozatkész társadalmát, hogy ezen, ő felsége által kezdeményezett rendkívül jelentős gyermekvédelmi és gyermekegészségügyi akció sikere érdekében fenti célra szánt pénzzadományait hozzájárulni szíveskedjenek.

Debrecen hadikölcsönjegyzése.

Vargha Elemér dr. tb. főjegyző holnapra, szerdán déli 12 órára a jog- és pénzügyi bizottságot ülésre hívta egybe, hogy a bizottság hozzon határozatot a város által jegyzendő hadikölcsön tárgyában.

— A zöldség- és gyümölcsfeldolgozó tanfolyam befejezése. A debreceni feminista egyesület kérelmére a földmívelési miniszter által a Dóczy-intézetben rendezett négyhetes tanfolyam július 28-án délelőtt 10 órakor, a résztvevők által készített különféle zöldség- és gyümölcskonzervek bemutatásával és kiállításával nyer befejezést. Különösen előkelő urhölgyeink érdeklődnek nagyon ezen hasznos tanfolyam iránt, kik közül 36-an iratkoztak be. Különösen a zöldségaszalást és szárítást kedvelték meg, mely uton a mai beszerzési nehézség és drágaság mellett is, tetemes mennyiségű anyagot tettek el télire a résztvevők. De éppen ily tetemes azon gyümölcs- és zöldségféle is, amelyet befőztek vagy cukorban vagy sóban konzerváltak. A tanfolyam sikerét leginkább igazolja, hogy a feminista egyesület elnöksége a gazdasági akadémia igazgatósága útján egy újabb tanfolyam rendezését kérelmezte a földmívelésügyi minisztertől a mostani tanfolyam fáradhatatlan vezetőinek, Dörnyé Kovács Jolán és Lovass Emilia m. kir. gazd. tanítónők vezetésével, kik minden igyekezetükkel dolgoztak a tanfolyam sikere érdekében. A második tanfolyam iránti kérelmet a miniszter a tanfolyam vezetőinek és a tanfolyam be rendezési tárgyainak már előbb történt más beosztása miatt, sajnos, nem teljesíthette, de kilátás van arra, hogy majd ősszel egy, a háziasszony minden teendőit magába foglaló, háztartási tanfolyam fog rendezettni Debrecenben. A mostani tanfolyam bezárása alkai-

mával rendezett kiállítást vasárnap délelőtt 10—12. és délután 3—5 óráig tekinthetik meg az érdeklődők.

— Beszüntették a bécs—budapesti repülőpostát. Bécsből táviratozzák: A posta és táviratigazgatóságának közlése szerint a bécs—budapesti légi közlekedést további intézkedésig beszüntették.

— A városi nyugdíjasok háborús segélye. A városi tanács a városi nyugdíjasok és kegydíjasok részére az 1918. évi háborús segély január 1-től szeptember 30-ig terjedő időre eső részletét kiutalta s ez az összeg a számvétség számfelvétele után a házipénztárnál már föl is vehető.

— Tűzvész a plaueni municiógyárban. Berlinből táviratozzák: Pénteken — valószínűleg robbanás következtében — nagy tűzvész pusztított a plaueni municiógyárban, amely azelőtt izzólámpagyár volt. A tűzvész alkalmával háromszáz munkásné veszítette életét. Mintegy százhatvanöt az égő épületben veszett oda, a többi a kórházban halt bele sérüléseibe.

— A közalkalmazottak beszerzési csoportjának közleményei. A sertéshizlalással foglalkozó gazdákat felhívjuk, hogy folyó évi augusztus 15-ig, amennyiben a debreceni közalkalmazottak beszerzési csoportja részére sertéshizlalásra vállalkozni óhajtanak, naponként délelőtt 10—12 óráig a beszerzési csoport igazgatójánál (pénzügyi palota, első emelet 10. ajtó) jelentkezzenek a hízalási szerződés megkötése céljából. A hízaláshoz szükséges takarmányt a földmívelésügyi miniszter rendelete értelmében a rekvirálás alól mentesítjük. Takarmánnyal nem rendelkezőknek takarmányról gondoskodunk. — Továbbá értesítjük tagjainkat, hogy folyó évi július hó 26-án, pénteken, újabb árukiosztást kezdünk, még pedig vasár- és ünnepnapokat kivéve, minden nap délután 3—6 óráig. — A következő áruk kerülnek kiosztásra: Citromzamat, fahéj, franc-kávé, malátakávé, málnaszörp, mazsola, paprika, seprő, szardínia, szárított alma, szárított tézsa, szilva, szilvaiz, tengerikása, tea, bors, vanília, só. Az árjegyzék a pénzügyi széképület főkapubejáratajánál, valamint a beszerzési csoport irodájában van kifüggesztve. A kiosztás sorrendje: július hó 26-án 1000—1200, számig, 27-én 1201—1400, számig, 29-én 1401—1600, számig, 30-án 1601, számtól végig. Július 31-én 1—200, számig, augusztus 1-én 201—400, számig, 2-án 401—600, számig, 3-án 601—800, számig, 5-én 801—1000-ig számozott tagsági igazolványokra történik a kiosztás. E naptól kezdve akik elmaradnak, csak azokban az árukban fognak részesülni, amely áruk a kiosztás folyamán visszamaradtak.

— Kivégzett katonaszökevény. Budapesti tudósítónk táviratozza: A hadosztály-bíróság rögtönítelő bírósága Puin Omér népfölkelőt szökés bűntette miatt golyó általi halálra ítélte. Az ítéletet Zomborban e hó 17-én végrehajtották.

— Szemes takarmányok kiutalása. Zöld József tb. tanácsnok közli: A közlelmelési ügyosztály a földmívelésügyi miniszter rendelete folytán július 19-én kiadott hirdetményében közölte, hogy közintézmények, közüzemek, továbbá oly ipartelepek és vállalatok, amelyeknek zavartalan üzemben tartása a hadviselés érdekében áll, illetve közérdekből szükséges, saját állataik gazdasági szükségletét helyi vásárlás útján nem fedezhetik, hanem igazolt gazdasági szükségletüket a beszerzési utalvány alapján a földmívelésügyi miniszter engedélyével a Hadi Termény részvénytársaság útján szerezhetik be. Közöltetett továbbá, hogy az ilyen kérvényeket a beszerzési utalvánnyal és az állatlétszámot s a közérdeklőséget igazoló helyhatósági bizonyítvánnyal felszerelve, közvetlenül a

Valódi szállóköltöző jutafonal

megérkezett, jutányos árban kapható!

ULLMANN SALAMON

fűszernagykereskedésében

Ferencz József-ut 69. szám.

földművelésügyi miniszterhez kell felterjeszteni. A beszerzési utalvány a lisztirodában kapható a rendőrfőkapitányságtól előzetesen kikért említett helyhatósági bizonyítvány bemutatása után. A földművelésügyi minisztérium most megjelent újabb rendelete ezen az eljárásról azt a változtatást teszi, hogy a beszerzési utalványokat a kiutalás engedélyezése végett nem a földművelésügyi minisztériumnál, hanem záros határidőn belül a helyi hatóságnál kell benyújtani, mely azokat összegyűjtve terjeszti fel. A rendelet folytán felhívó mazok a közintézményeket és közüzemeket, amelyek a jelzett célokra kiutalást igényelnek, hogy az említett helyhatósági bizonyítvány bemutatásával beszerzési utalványukat július 31-ig a városi lisztirodától kérjék ki, egyidejűleg kiutalás iránti kérelmüket ugyanott terjesszék elő. Elkésett beadványokat nem lehet figyelembe venni. Azok az intézmények, amelyek a korábbi hirdetmény alapján kiutalás iránti kérelmüket a földművelésügyi miniszterhez felterjesztették volna, kérelmüket a lisztirodánál ismételjék meg.

— **Rum készítés.** A debreceni rumelosztó bizottság ma délben Zöld József tb. tanácsnok elnöke alatt ülést tartott, amelyen szétosztották azt a 168 hektoliter szeszt, amelyet a város rumkészítés céljából kapott. A 16,800 liter szeszből 42,000 liter rum készül, amelyet a köz-ellátási hivatal ellenőrzése alatt fognak a kereskedők a fogvasztók közt egyenlő arányban kimeríteni.

— **A mozgófényképügy községeitése.** Wekerle Sándor miniszterelnök törvényjavaslatot terjesztett a képviselőház elé a mozgófényképügy szabályozásáról. Már maga a törvényjavaslat, de még inkább az ahhoz fűzött indoklás mutatja, hogy nemcsak a szóbanforgó iparban, de általában az iparban teljesen járatlan és közgazdasághoz igazán nem értő kodifikátor szerkesztette azt. Különösen hangzik az a kitétel, hogy ezen eljárással „azok a magáncégek, akik ennek az üzemnek a jövedelmétől egy bizonyos idő múlva elesnek, aránytalanul kisebb hátrányt fognak szenvedni, mint amilyen előny a mozgófényképüzem községi tételéből és jövedelmezőségének községi célokra kihasználásából a polgároknak önszegélyére hárul.” Ez ellen a javaslat ellen nemcsak az érdekelteknek, hanem az egész iparnak a legerélyesebben tiltakoznia kell; nem szabad megengedni azt, hogy rendőrségi szempontok és hozzá nem értés miatt ma ez az iparág, holnap és holnapután pedig ki tudja melyik fog tönkremenni. Nem, ennek a javaslatnak így amint van, sohasem szabad törvényerőre emelkednie. Ha végignézünk a községeitett üzemek során, azt találjuk, hogy egyik rosszabbul megy, mint a másik, a város csak folytonos áremelésekkel tudja a deficitet elkerülni. — Nehezen hihető, hogy pont a moziikkal más-kép lesz. Sokkal, de sokkal egyszerűbb dolog volna a vígjelmis adónak a felemelése vagy akár a tiszta haszonból valamilyen formában való részesedésnek a bevezetése, mint az ilyen experimentálás, aminek a vége ugyanis az lesz, hogy a községi mozgók bérletbe fognak adni. Amíg ezek utóvégre csak a községek jövedelmének növelése szempontjából jöhetnek figyelembe, addig számos embernek egyenesen existenciális érdeke fűződik ahhoz, hogy a javaslat 3. §-a ne lépjen életbe, amely a mozgók engedélyét két év múltán megszünteti, még pedig minden kártérítés nélkül. Az indoklás azt hiszi, hogy a mozgók aránylag oly csekély befektetést igényelnek, hogy tulajdonosaikat ily módon nagyobb vagyoni kár nem fogja érni; hiszen a törvényjavaslatnak törvényerőre való emelkedése után óriási hausse lesz moziherendzési tárgyokban, minden községi mozgót fog létesíteni stb., tehát az annak idején olcsón vett gépeket, székeket, lámpákat stb. drágán lehet majd eladni — persze, ha a központi árvizsgáló bizottság nem fogja a moziherendzéseket is, tekintettel a községekre, maximalni, ami igazán nincs kizárva. Azonban ettől eltekintve is vannak mozgók, amelyek

az épületátalakításokra 5—600,000 koronát költöttek, amelyeknek beruházási számlája a 250,000 koronát felülmúlja; ezek az összegek elvesznek, ezeket senki sem téríti meg; de hát a köz érdekében, úgy látszik, mindent szabad. Az országban több mint 600 mozgószínház van, Budapesten több mint 70, összesen mintegy 700; ha egynek-egynek beruházási és berendezési költségeit átlagban 50,000 koronára vesszük békeberendezési árak mellett, így mintegy 35 millió koronányi vagyonérték sorsáról van szó. Ha talán ez az összeg nem indokolná a legerélyesebb állásfoglalást e javaslat ellen, úgy mindenestre indokolni fogja az a tény, hogy a javaslat az első, amelyik a „modern” államgazdasági elvek alapján készült és egy egész ipart akar a köz javára kisajátítani, az érdekeltek minden kártérítése nélkül. Ha tehát ez a javaslat keresztülmegy a képviselőházon, egy olyan veszedelmes precedenst kap a kormány kész eszközül a további „községeitő” vagy „államosítási” eljáráshoz, hogy abból végül minden ipar, talán még a sokkal hatalmasabb kezekben levő szénbányászat, cementipar vagy cukorgyártás is kap költséget.

15141/1918.

Hirdetmény.

Debrecen sz. kir. város tanácsa közhírré teszi, hogy a város határában 1. a Szepespuszta keleti oldalától a vámospércsi országúttig fekvő ujosztású földeken gyakorolható; 2. a hadházi országúttól a szováti országútig terjedő ujosztású földeken s a Macsi pusztán (kivéve a 8082/1917. sz. tanácsi, a 21451 és 21632/III M. rfk. 1918. sz. határozatokkal önálló vadászterületek megállapított részt) gyakorolható; 3. a vámospércsi országút és a hadházi országút között fekvő ujosztású földeken (kivéve a 21536/III M. rfk. 1918. sz. határozattal önálló vadászterület megállapított részt) gyakorolható; 4. az ondódi földeken — ideértve a czuczai földeket is — gyakorolható; 5. a Szepes és Ehes pusztán (kivéve a 21786, 21576, 21472, 21631, 21602/III M. rfk. 1918. sz. határozatokkal önálló vadászterületek megállapított részt) gyakorolható; 6. a Kösztlyszeg pusztán (kivéve a 21654, 20592, 21641, 21642, és 21485/III M. rfk. 1918. sz. határozatokkal önálló vadászterületek megállapított részt) gyakorolható; 7. a Nagy és Kiskegyes pusztákon (kivéve a 21324 és 20679/III M. rfk. 1918. sz. határozatokkal önálló vadászterületek megállapított részt) gyakorolható; 8. az Elep pusztán (kivéve a 17812/1914 sz. tanácsi, s a 20670, 21820, 21607, 21606, 21608, 21471, 21487/III M. rfk. 1918. sz. határozatokkal önálló vadászterületek megállapított részt) gyakorolható vadászati jog folyó 1918. évi augusztus hó 1-től, 1924. évi január hó 31-ig terjedő egymásutáni hat évre nyilvános árverésen bérbeadatik.

A város székházának nagytermében megtartandó nyilvános árverés határideje **folyó 1918. évi július hó 31-ikének délelőtti 9 órája** kikiáltási ár mind a 8 szám alatt leírt területre egyenként 500 korona; az árverési szándékozók az árverés kezdetekor a kikiáltási ár 10%-kát tartoznak bálnapénzül az árverelő bizottságnál letenni. Az árverési feltételeket a hivatalos órák alatt a számvevőszéknél bárki megtekintheti. Debrecen, 1918. július 22.

A Városi Tanács.**VISZKETEG**

sömör, rüh, sebek és mindennemű bőrbaj kezelésére és teljes gyógyítására a legbiztosabb szer a

BOROKA KENŐCS

Nem piszkít és szagtalan. Kis tégely 3 korona, nagy tégely 5 korona, családi tégely 9 korona. Hozzávaló **BOROKA SZAPPAN** 5 korona. Készíti **Gerő Sándor** gyógyszerész, **Nagykőrös**. Debreczenben kapható: **Bárany Sándor**, **Batáry István**, **Dénes Artúr**, **Kubek S.** **Grökösel**, **Mandel József**, **Mihalovics Jenő**, **Muraközy László**, **Petes László**, **Reichard Sándor**, **dr. Szabany Árpád**, **Szendrei Béla** gyógyszerésztárában, továbbá **dr. Rex Ferenc** és **Központi drogériában**.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri beiktatása minden szó 20 fillér. Vastagabb betűből szedett szavak 40 fillér. Legkisebb apró hirdetés 2 korona.

Aranyat-ezüstöt, briliántokat, bármiről szóló zálogleveleket (zálogcédlákat) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban veszek. — Meghívásra házhoz is elmevnek. Steiner Mihály Széchenyi-u. 19. szám.

Megvételre keresetlek 80 drb Debreczeni Első P. és 30 drb Iparbank részvény. Ajánlatokat „Részvény” jelű alatt a kiadóhivatal továbbítja.

Eladó kedvező fizetési feltételek mellett a Mester-utca végén gyermekmenhely és a Csapatkórház mellett 7400 négyzetföld területű kitérő minőségű alj, fekete jó termő föld, a vasúti sínek mellett, a Mester-utca végén a nagytemplomtól valog 8 perc távolságra. Ezen telep konyha kertészetre vagy lucernának nagyon alkalmas. Értekezhetni Debreczeni Gazdák Bankjánál, Kossuth-u. 17.

Idősebb izraelita feottjáró beteg férfi mellé keresek azonnali belépésre tisztességes nőt, aki háziteendőkben is segédkeznék. Cim: Reál-utca 4. szám.

Akinek törött aranya, ezüstie, ékszere, vagy zálogjegye van eladó, hívja meg Krámer. Arany Bika-bérház 3.

Nyomdászatanoncok

felvételnél

Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában
Debrecen, Piac-utca 49.

Eladó Nagyhegyesen 57 hold kitérő fekete föld, jó karban levő tanyával. Kedvező fizetési feltételek mellett. Gazdák Bankja, Kossuth u. 17.

Eladási hirdetmény.

A néhai Csóka József és neje Hegedüs Juliánna hagyatékához tartozó ingatlanok egymint:

1. A kishegyesi dűlőben fekvő 92 kat. hold 738 öles tanyabirtok megfelelő gazdasági épületekkel,
2. Fancsikán 45 kat. hold 536 öl kaszálóval és szántóval bíró tanyabirtok.
3. Halápon 26 kat. hold 602 öl kaszálóval és szántóval bíró tanyabirtok.
4. Fáy-dűlőben 9 kat. hold 556 öl ház utáni első osztályú ondódi szántóföld.
5. Kossuth-utca 46. szám alatti s gazdálkodóknak különösen alkalmas 422 öl belferületű házastelek.
9. „Boldogfalvai” kertben 1 kath. hold 90 öl területű gyümölcsös és zöldséges kert. lakkházzal együtt — ezennel szabadkézből eladás alá bocsátatnak.

Felvilágosítás szerezhető s vételi ajánlat tehető Csóka Sámuel városi főjegyzőnél és Varga Pál kollégiumi számvevőnél.

A debreczeni kir. törvényszéktől.P. 1464/1.
1918. szám.**Hirdetmény.**

A debreczeni kir. törvényszék közhírré teszi, hogy az állítólag elveszett következő okirat:

Debreczen 1914 július 29. 500 K. 1914 október 20: Fizessen Ön ezen váltónál fogva Fisch Mózes és fia cég rendeletére 500 K-át, értéke árukban, tegye elszámolásra tudósítás nélkül. Krémer Eszter sk. elfogadom. Nagy József sk. T. c. Nagy József urnak Debreczen. A váltó hátán Fisch Mózes és fia s. k.

megsemmisítése iránt az eljárást Fisch Mózes és fia debreczeni cég kérelmére folytathatja tette. Ennélfogva felhívja az említett okirat birtokosát, hogy a jelen hirdetménynek a Budapesti Közlönyben történt harmadszori beiktatását követő naptól számított 45 nap alatt az okiratot a bíróságnál mutassa be, mert ellenkező esetben a bíróság azt a jelzett határidő letelte után a folyamodó újabb kérelmére semminek fogja nyilvánítani. Debreczen 1918. június 13.

Török sk. kir. it. tábla-bíró.